پنجشنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۳
شماره ۴۲۳۲
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

معنای ۲ موج حمله رژیم صهیونیستی علیه لبنان با منفجر کردن دستگاه‌های الکترونیکی چیست؟

تهدید نامتعارف علیه بشریت

سیدمهدی طالبی
دبیرگروه جهان‌شهر

رژیم صهیونیستی با پشتیبانی آمریکا، روز گذشته (چهارشنبه) دومین مرحله از عملیات خرابکارانه خود در لبنان را به اجرا گذاشت. براساس خبرها در این مرحله تعدادی از بی‌سیم‌ها، دستگاه‌های ثبت اثر انگشت کارمندان، گوشی‌های تلفن همراه و حتی سیستم‌های انرژی خورشیدی به همراه خودروهای برقی با باتری لیتیومی منفجر شدند. یک روز قبل‌تر، در روز سه‌شنبه نیز پیجرها که وسایلی برای برقراری ارتباط متنی به شکل بی‌سیمند، بر اثر اجرای نخستین مرحله از عملیات، منفجر شده بودند. در عملیات روز سه‌شنبه ۴ هزار نفر زخمی شده و ۱۴ نفر به شهادت رسیدند. گفته می‌شود ۵۰۰ نفر از زخمی‌ها، از ناحیه چشم نابینا شده‌اند.

در عملیات چهارشنبه تا شامگاه این روز، وزارت بهداشت لبنان آمار اولیه تلفات عملیات صهیونیست‌ها را شامل یک نفر شهید و بیش از ۱۰۰ نفر زخمی اعلام کرده است. از نظر شدت انفجار و فراگیری دستگاه‌های منفجر شده، عملیات روز گذشته ابعاد بزرگ‌تری نسبت به نخستین موج عملیات در روز سه‌شنبه داشته است اما آمارهای اولیه منتشر شده از موج دوم، مقیاس کوچک‌تری در تلفات را نشان می‌دهد. سوءاستفاده از دستگاه‌های تجاری و مورد استفاده مردم، واکنش‌هایی را در جهان به دنبال داشته است. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد طی یک نشست توجیهی در مقر سازمان ملل تاکید کرده «اشیاء غیرنظامی» نباید به سلاح تبدیل شوند. او در این خصوص گفته است: «من فکر می‌کنم بسیار مهم است که کنترل موثری بر اشیاء غیرنظامی وجود داشته باشد، این وسایل نباید با ترفندهایی به سلاح تبدیل شوند. این امر باید به یک قانون الزام‌آور تبدیل شود که دولت‌ها بتوانند آن را اجرا کنند.» بسیاری از کشورهای دیگر نیز عملیات تخریبی علیه مردم لبنان را محکوم کرده‌اند. در گوشه‌ای از این محکومیت‌ها در اروپا، جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای، اتفاقات لبنان را محکوم کرده و پترادوسوتر، معاون نخست‌وزیر بلژیک نیز در حساب کاربری‌اش در شبکه ایکس نوشته است: «من حمله تروریستی گسترده در لبنان و سوریه را که هزاران نفر را مجروح کرد، به شدت محکوم می‌کنم.» تعداد بالای تلفات و سوءاستفاده از وسایل الکترونیکی برای مبادرت به جنگ، عامل اصلی برانگیخته شدن خشم جهانی از جمله در اروپا از صهیونیست‌هاست.

نکات

دو موج عملیات روی دستگاه‌های الکترونیکی-ارتباطی در لبنان با تمرکز بر مراکز حضور مقاومت لبنان در مناطق شیعه‌نشین این کشور، تنش‌ها در منطقه را به ابعاد بزرگ‌تری رسانده است. در این خصوص نکاتی وجود دارد.

۱ مجروحیت ۴ هزار نفر در مدت زمانی کوتاه و در عرض چند ساعت در روز سه‌شنبه، مصداق اقدام غیرمتعارف است. در این صورت، دستان مقاومت برای اقدام‌های غیرمتعارف باز می‌شود.

در عملیات‌های رژیم صهیونیستی، ضمن منفجر شدن دستگاه‌های تجاری، تعداد زیادی از غیرنظامیان و کودکان آسیب دیدند.

مقاومت لبنان از این پس می‌تواند شهرک‌نشینان صهیونیست را نیز وارد دایره آسیب کرده و از آنان تلفات بگیرد. تاکنون با وجود قرار نداشتن شهرک‌نشینان در دایره هدف‌گیری‌ها، صدها هزار نفر از آنها از شمال فلسطین اشغالی گریخته‌اند و وارد شدن‌شان به این دایره می‌تواند به بحران صهیونیست‌ها عمق ببخشد.

۲ خبرهای منتشر شده در رسانه‌ها حکایت از دخالت شرکت‌هایی در تایوان و مجارستان در انفجارها دارد. این خبرها نباید مورد استناد قرار گیرند اما بررسی آنها لازم است. اگر آنها در اقدام تروریستی مشارکت داشته باشند، باید وارد دایره پاسخ مقاومت شوند. البته باید این سناریو را نیز در نظر گرفت که احتمال دارد هدف از انتشار چنین خبرهایی، ایجاد التهاب در روابط مقاومت با اروپا باشد.

۳ محور مقاومت و رژیم صهیونیستی هر کدام قصد دارند با تنظیم پاسخ‌های خود بر زنجیره تنش مسلط شوند. صهیونیست‌ها پس از حمله یمن به تل‌آویو در ۲۹ تیرماه تلاش کردند با حمله به بندر الحدیده، ترور فؤاد شکر، فرمانده نظامی حزب‌الله در لبنان و اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس در تهران، با ترتیب دادن اقدامی بزرگ‌تر از تهاجم یمن، بر زنجیره تنش مسلط شوند.

در برهه کنونی نیز صهیونیست‌ها چند واقعه را مدنظر داشتند. در وهله نخست، لبنان در روز ۴ شهریور در قالب عملیات اربعین موفق شد ۶ پهپاد خود را به ساختمان یگان ۸۲۰۰ آنها در تل‌آویو برساند. المیادین به نقل از منابع امنیتی اروپایی اعلام کرده در این عملیات ۲۲ نفر از صهیونیست‌ها کشته و ۷۴ نفر دیگر زخمی شدند. همچنین در حین رسیدن پهپادها به مقر این یگان، فرمانده یگان مزبور در این مقر حضور داشته که نشان‌دهنده اشراف حزب‌الله به تحرکات او بوده است.

در دومین اتفاق، ارتش یمن روز ۲۵ شهریور، ۴ هفته پس از عملیات مقاومت لبنان، با یک فروند موشک بالستیک موفق شد، اهدافی در تل‌آویو را مورد هدف قرار دهد. اهمیت این عملیات، ناکامی زنجیره اطلاعاتی و چندلایه پدافندی در رهگیری این موشک بود. صهیونیست‌ها پس از این دو اتفاق که دارای جنبه‌های اطلاعاتی و فنی بودند، تلاش کردند ضمن نشان دادن تحرکی از خود برای بازیابی اعتماد به نفس و حیثیت، بر مارپیچ تنش مسلط شوند.

۴ با اجرای عملیات روز سه‌شنبه، عده‌ای معتقد بودند اگر رژیم صهیونیستی بلافاصله پس از ایجاد این شرایط مساعد بمباران مواضع مقاومت لبنان را آغاز نکرده است، به این معناست که خواهان مبادرت به جنگ نیست. وقوع مرحله دوم عملیات اما تردیدهایی را در قصد و نیت‌های رژیم ایجاد کرده است. تداوم عملیات‌ها نشان می‌دهد شاید آنها همچنان گزینه جنگ را مدنظر داشته باشند.

۵ استفاده از ظرفیت انفجار دستگاه‌های الکترونیکی و ارتباطی، قابلیتی است که برای شرایط جنگی تدارک دیده شده. استفاده از آن در شرایط غیرجنگی، نشان‌دهنده موقعیت نامناسب صهیونیست‌ها و مجبور شدن‌شان به بهره‌برداری از این قابلیت است. اگر این انفجارها در حین جنگ رخ می‌دادند، غافلگیری بزرگ‌تری رخ می‌داد. با این حال فشار تحولات صهیونیست‌ها را وادار کرد در شرایطی غیرجنگی این گزینه و ذخیره بزرگ خود را فعال کنند. مقاومت به جای شرایط جنگی، در وضعیت غیرجنگی با این بحران روبه‌رو شده است.

طراحی صهیونیست‌ها روی وسایل ارتباطی متمرکز بر سناریوهای جنگی است، زیرا در شرایط جنگی گاهی زخمی‌ها بیشتر از کشته‌شدگان گرفتاری به بار می‌آورند.

۶ رژیم در هفته‌های اخیر با موجی از عملیات‌های بمب‌گذاری در کرانه باختری و ساحل غربی علیه شهرک‌نشینان مواجه شده است. به نظر می‌رسد آزاری که صهیونیست‌ها از چنین عملیات‌هایی دیده‌اند، یکی از عوامل سوق یافتن‌شان به اقدام‌های روز سه‌شنبه و چهارشنبه باشد.

۷ اگر صهیونیست‌ها در سایه ایجاد بی‌ثباتی از انفجار دستگاه‌های ارتباطی در لبنان به این کشور حمله نکنند، عمق ناتوانی آنها از ایجاد جنگ آشکار می‌شود. در این صورت، مشخص می‌شود رژیم صهیونیستی حتی در چنین وضعیتی ناتوان از مبادرت به جنگ است و تنها می‌کوشد به نحوی پیچیده با اقدام‌های امنیتی اهداف خود را تامین کند. البته در این خصوص باید احتیاط لازم را داشت، زیرا امکان دارد صهیونیست‌ها بکوشند لبنان را به مقصر آغاز جنگ بدل کنند.

۸ یکی از سناریوها در وضعیت فعلی، انداختن توپ آغاز جنگ به زمین مقاومت است. صهیونیست‌ها برای آنکه آغاز جنگ به نام‌شان ثبت نشود، می‌کوشند با تحریک مقاومت لبنان، این گروه را مجبور به واکنش نظامی شدید کنند تا جنگ به بهانه آن آغاز شود.

در شرایطی که لبنان مقصر وقوع جنگ نمایانده شود، فضا برای ورود آمریکا به جنگ فراهم می‌شود؛ برخلاف وقتی که رژیم صهیونیستی خود مستقیما مبادرت به جنگ کند. این مساله که رژیم خود قادر به ایجاد جنگ در لبنان نیست، شاید درست باشد اما به معنای رهایی طرح ایجاد جنگ علیه لبنان نیست. صهیونیست‌ها می‌خواهند آمریکا با فشار حداکثری به مزدوران خود در عراق، سوریه و لبنان اوضاع این کشورها را ناآرام کرده و سپس با جنگنده‌ها، بمب‌افکن‌ها، پهپادها و یگان‌های مستقر روی ناوهای هواپیمابر و موشک‌های تاماهاوک ضربه‌ای قاطع به مقاومت لبنان وارد کنند.

۹ صهیونیست‌ها قصد دارند با تحمیل بازیابی امنیتی به مقاومت، سرعت تحرکات این گروه را کند کرده و از سوی دیگر بخش بزرگی از ظرفیت آنها را بر اقدام‌های دیگر متمرکز کنند. به طور طبیعی مقاومت لبنان در حال حاضر باید دست به ارزیابی کلی وضعیت ارتباطی و نفوذ در شبکه خود پرداخته، همزمان پیگیر درمان ۴ هزار زخمی شده (شامل ۵۰۰ نابینا) و قسمتی از نیروهای خود را نه برای تهاجم بلکه برای دفاع در برابر حمله صهیونیست‌ها که احتمالش در این شرایط افزایش یافته است، مستقر سازد.

۱۰ طبق گزارش رسانه‌های صهیونیستی، لشکر ۳۶ و لشکر ۹۸ کماندوهای ارتش اسرائیل از نوار غزه به جبهه شمال اعزام خواهند شد و تحت فرماندهی این جبهه فعالیت خواهند کرد.

این لشکرها از غزه و اطرافش نه به خاطر شکست یا با توجیه اتمام عملیات، بلکه با تاکید بر ضرورت نیاز در مرزهای شمالی منطقه قبلی عملیات خود را ترک کردند. این یک نمونه استفاده از فرصت است. تل‌آویو قصد دارد خروج این لشکرها از غزه تصویر شکست خوردنش در این منطقه را در اذهان تداعی نکند.

۱۱ در ماه سپتامبر و بازگشایی مراکز آموزشی، فشار ساکنان شمال که از محل زندگی خود آواره شده‌اند بر دولت نتانیاهو بیشتر شده است. دولت صهیونیستی برای خارج شدن از فشارها و اتهام ناتوانی، می‌کوشد با اقدام‌های امنیتی کاستی‌های خود را جبران کند.

همزمان صهیونیست‌ها گوشه چشمی به کاهش تنش‌ها در جبهه لبنان دارند و می‌کوشند از فشار ایجادشده بر اثر انفجار وسایل ارتباطی، با تحرکات دیپلماتیک آمریکا به توافقی نانوشته با مقاومت لبنان دست یابند.

۱۲ انفجارهای لبنان تهدید غیرمستقیم دیگر اعضای محور مقاومت است. تل‌آویو قصد دارد به آنها بگوید در صورت تداوم حمایت‌شان از غزه در شرایط کنونی، با آنها برخورد کرده و مشکلات بزرگی برای‌شان به وجود می‌آورد. در عملیات‌های بعدازظهر سه‌شنبه و غروب چهارشنبه، صهیونیست‌ها از قابلیتی استفاده کرده که علیه هر طرف دیگری قابلیت اجرا دارد.

۱۳ به نظر می‌رسد نتانیاهو برای مقابله با اپوزیسیون و حتی برخی از اعضای مخالف کابینه به دنبال افزایش سرمایه اجتماعی خود است. در روزهای اخیر خبرهایی منتشر شده که نشان می‌دهد نتانیاهو قصد دارد یوآف گالانت، وزیر جنگ را برکنار کند. بر همین اساس اعتراضات بزرگی علیه این تصمیم به راه افتاده است. نتانیاهو در یک نوبت پیش از جنگ تصمیم به برکناری گالانت به دلیل مخالفتش با لایحه تغییرات قضائی گرفته بود که بر اثر فشارهای داخلی و خارجی مجبور به لغو تصمیم خود شد. نتانیاهو که می‌داند باید با سرمایه اجتماعی گالانت در داخل مواجه شود، تلاش دارد با انجام اقدام‌هایی شگفت‌آور، با قدرت‌نمایی خارجی به سرمایه بزرگی در داخل دست یابد تا قادر به بازآرایی تیم دولتش باشد. پیش از این نیز در زمان خروج گانتز و آیزنکوت از کابینه اضطراری، او با اجرای عملیات آزادسازی اسرا در اردوگاه النصیرات، با افزایش سرمایه اجتماعی خود در داخل، زیان ناشی از خروج این دو را جبران کرده بود.

پیام‌های ۳گانه سنوار به سران اسلامی- عربی

ایستاده در نقطه ۷ اکتبر

حانیه قاسمیان
خبرنگار گروه جهان‌شهر

از زمان انتخاب یحیی سنوار به عنوان رئیس دفتر سیاسی حماس به عنوان جایگزین شهید اسماعیل هنیه در ۶ اوت به دلیل ماهیت نبرد در نوار غزه، او هیچ بیانیه‌ای صادر نکرده است. با این حال، منابع جنبش اشاره دارند سنوار از زمان انتخاب خود، خانه داخلی جنبش را پس از ترور هنیه دوباره سازماندهی کرده و به برخی از شخصیت‌ها، مسئولیت‌ها و مناصب مختلف داده و برخی دیگر را در مناصب خود تایید کرده، اما این فعالیت‌ها در چهارچوب امور داخلی باقی مانده است. پیام‌های سه‌گانه‌ای که سنوار برای عبدالمجید تبون، رئیس جمهور الجزایر، سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان و عبدالمالک الحوثی، رهبر گروه انصارالله یمن ارسال کرده، نشان می‌دهد او به طور سیاسی شروع به فعالیت کرده و با مسائلی که این مرحله طلب می‌کند، برخورد کرده است. این پیام‌ها به گفته ساری عرابی، نویسنده و پژوهشگر، همچنان نشان می‌دهد که «اشغالگران قادر به تحقق یکی از اهداف اصلی خود یعنی تجزیه جنبش حماس و رسیدن به رهبران آن نیستند.»

الجزایر و پیام‌های دیپلماتیک

پیام سنوار به رئیس جمهور الجزایر برای تبریک پیروزی او در انتخابات ریاست جمهوری، نخستین حرکت خارجی او بود و این انتخاب دلالت‌های مختلفی داشت. الجزایر یکی از کشورهایی است که با جنبش حماس روابط خوبی داشته و حماس در آن نماینده دارد. دولت این کشور همچنین تلاش‌های بسیاری برای مصالحه بین گروه‌های فلسطینی انجام داده است. الجزایر همچنین عضو موقت شورای امنیت سازمان ملل در دوره کنونی بوده و در جلسات شورای امنیت و دفاع از مساله فلسطین از طریق حضور خود در شورا نقش مهمی ایفا کرده است. سنوار در پیام خود از «نقش الجزایر در ایستادگی در کنار مردم فلسطین و دفاع از حقوق آنها در مجامع بین‌المللی» تقدیر کرده است. او در پیامش ابراز امیدواری کرده که «این نقش حمایتی و پشتیبانی ادامه و توسعه یابد» و ارتباط بین انقلاب الجزایر و مقاومت مردم فلسطین برای دستیابی به «آزادی و بازگشت و ایجاد دولت فلسطین مستقل با تمام حاکمیت و پایتخت آن قدس» را یادآوری کرده است.

حزب‌الله و جبهه‌های حمایتی

دو روز پس از پیام به تبون، حزب‌الله اعلام کرد دبیرکل آن، سید حسن نصرالله پیامی از سنوار دریافت کرده است. اگرچه پیام سنوار به تبون بیشتر جنبه سیاسی و دیپلماتیک داشت اما پیام او به نصرالله ابعاد نظامی بیشتری داشت و عمیق‌تر بود. این پیام، بر وحدت جبهه‌ها و روابط بین حماس و حزب‌الله به‌ویژه در دوران نبرد طوفان الاقصی تاکید داشت و نشان داد «پشتیبانی از مقاومت در غزه» را تقویت می‌کند. همچنین پیام نشان‌دهنده قدردانی از موضع حزب‌الله در طول جنگ بود. حزب‌الله تنها یک روز پس از آغاز جنگ طوفان الاقصی وارد نبرد حمایت از مقاومت و پشتیبانی از آن شد و به شکل موثری بر این درگیری اثر گذاشت. این پیام به گفته عمید محمد عباس، کارشناس مسائل نظامی و استراتژیک نشان می‌دهد که وحدت جبهه‌ها تحقق یافته است.

حوثی و پیام‌های متعدد

سه روز پس از پیام به سید حسن نصرالله، سنوار پس از انجام عملیات پرتاب موشک فوق صوت به تل‌آویو، پیام دیگری به عبدالمالک الحوثی، رهبر انصارالله ارسال کرد. طبق نظر بسیاری از ناظران، پیام سنوار به الحوثی پیام‌های زیادی به همراه داشت که ازجمله آنها قدرت مقاومت و توانایی آن در مدیریت نبرد است و دیدگاه مقاومت نسبت به آینده جنگ و رژیم صهیونیستی را بیان می‌کند. در پیام آمده «قسام با مهارت بی‌نظیری در حمله ۷ اکتبر عمل کرده و در حال حاضر یک نبرد دفاعی را به مدت یک سال کامل پیش می‌برد که دشمن را خسته کرده و زخم‌های زیادی به او وارد کرده است.» همچنین تاکید کرده که «مقاومت در وضعیت خوبی است و آنچه دشمن اعلام می‌کند، دروغ و جنگ روانی است.»

به گفته سعید زیاد، کارشناس مسائل خاورمیانه، پیام سنوار نشان می‌دهد «سنوار، طراح طوفان الاقصی، آگاه بود که ممکن است در طول جنگ چه اتفاقاتی بیفتد و مقاومت آماده یک نبرد طولانی و فرسایشی بشود.» این موضوعی است که سنوار در پیام خود به الحوثی ذکر و تاکید کرده که مقاومت، خود را برای یک جنگ خونین طولانی آماده کرده تا اراده سیاسی دشمن را بشکند، مانند (طوفان الاقصی) که اراده نظامی آن را شکست. کارشناس مسائل رژیم صهیونیستی، دکتر اشرف بدر، در گفت‌وگو با الجزیره می‌گوید که این پیام‌ها نشان می‌دهد «سنوار همچنان در تماس و آگاه از وقایع، در حال هدایت عملیات در اتاق کنترل و نظارت بر وقایع است.» همچنین پیام‌های سنوار طبق گفته ایهاب جبارین، کارشناس مسائل صهیونیستی، نشان می‌دهد «رژیم صهیونیستی نتوانسته در طول نبرد به هیچ چیز دست یابد.» سنوار در پیام خود تاکید کرده پرتاب موشک فوق صوت «پیامی به دشمن ارسال کرده که طرح‌های نگهداری و خنثی‌سازی شکست خورده است و تاثیر جبهه‌های پشتیبانی به سمت اثربخشی و تاثیر بیشتر پیش می‌رود.» سنوار در پیام خود به الحوثی تاکید کرده که «طرح‌های نگهداری و خنثی‌سازی جبهه‌های مقاومت شکست خورده است و آنها تاثیر بیشتری در تعیین نتیجه جنگ خواهند داشت.» می‌توان گفت پیام‌های یحیی سنوار نشان‌دهنده آن است که نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، بنیامین نتانیاهو نتوانسته حماس را ساقط یا توانایی‌های نظامی و سیاسی آن را تجزیه کند، زیرا رئیس جنبش در حال مبارزه با نتانیاهوست که نشان‌دهنده شکست نتانیاهو در طول جنگ است.

راز انتخاب‌ها

گروه‌های فلسطینی به دلیل محدودیت‌های خود، قادر به ضدیت آشکار با دولت‌های اسلامی-عربی متخاصم با خود نیستند. بسیاری از دولت‌های عربی، نه تنها با رژیم صهیونیستی برای سرکوب مقاومت همکاری می‌کنند بلکه خود آنها چنین درخواستی از تل‌آویو دارند. با این حال گروه‌های فلسطینی به دلیل قرار داشتن در نبردی جدی با صهیونیست‌ها، نمی‌توانند شمشیر و روی تند خود را به سمت چنین دولت‌هایی بچرخانند. این اقدام بازی در همان مسیری است که صهیونیست‌ها می‌خواهند. از سوی دیگر واکنش تند به دولت‌های همکار با رژیم صهیونیستی می‌تواند بهانه و توجیه لازم برای این همکاری‌ها را در اختیار دولت‌های مرتجع قرار دهد. یک راه غیرمستقیم برای گروه‌های فلسطینی، ابراز تشکر از دولت‌های حامی قضیه فلسطین است. باید توجه داشت حتی چنین اقدامی نیز برای گروه‌های فلسطینی به دلیل واکنش منفی دولت‌های مرتجع دشوار بوده است. پیام‌های سنوار به سه تن از سران اسلامی-عربی، ضدیت غیرمستقیم با دولت‌های مرتجع از مسیر نادیده گرفتن آنهاست.

مقاله خالد ولید محمود، متخصص امنیت سایبری در وبسایت الجزیره عربی

آیا تکنولوژی‌های قدیمی‌تر هم غیرقابل اعتمادند؟

حادثه کم‌سابقه خرابکاری و انفجار پیجرهای اعضای حزب‌الله در لبنان و سوریه، منطقه و جهان را در شوک فرو برد. هنوز ابعاد این خرابکاری و منشأ آن ناشناخته است و متخصصان امنیت سایبری سناریوهای مختلف را بررسی می‌کنند. یکی از نگرانی‌های موجود در فضای عمومی منطقه و محور مقاومت، امکان تکرار این دست خرابکاری‌هاست. دکتر خالد ولید محمود، متخصص امنیت سایبری در مقاله‌ای که روز چهارشنبه در وبسایت الجزیره منتشر شد؛ سناریوهای مختلف سایبری را بررسی کرده است.

در حادثه‌ای بی‌سابقه دستگاه‌های پیجری که توسط اعضای حزب‌الله در لبنان استفاده می‌شد به طور همزمان منفجر شدند و به شهادت ۱۲ نفر و زخمی شدن صدها نفر انجامید. اتهامات اولیه حاکی است اسرائیل پشت این حمله قرار دارد. برخی ناظران معتقدند این حمله با استفاده از نرم‌افزارهای مخرب انجام شده و یکی از بزرگ‌ترین نفوذهای امنیتی در جهان به شمار می‌آید. این رویداد سوالاتی را درباره میزان امنیت فناوری‌های قدیمی در مقایسه با دستگاه‌های هوشمند مدرن مطرح کرده و موضوع امنیت سایبری در عصر کنونی را بار دیگر به میان آورده است. در ابتدا باید به این نکته اشاره کرد دستگاه‌های «پیجر» که در دهه ۱۹۹۰ پیش از گسترش تلفن‌های همراه رواج داشتند، دستگاه‌های ارتباط بی‌سیمند که برای ارسال سیگنال‌ها یا پیام‌های متنی کوتاه به گیرنده‌ای مشخص استفاده می‌شوند. ایده این دستگاه‌ها در دهه ۱۹۷۰ شکل گرفت و در ابتدا بیشتر در دو حوزه پزشکی و نظامی مورد استفاده قرار می‌گرفت. با گذشت زمان این دستگاه‌ها پیشرفت کردند و در حوزه‌های مختلفی نظیر تجارت و ارتباطات شخصی نیز مورد استفاده قرار گرفتند و حتی توسط نهادهای امنیتی و نظامی نیز به کار گرفته شدند. گزارش‌ها نشان می‌دهد از زمان شروع نبرد «طوفان الاقصی»، حزب‌الله استفاده از رمزها در پیام‌ها، خطوط تلفن ثابت و دستگاه‌های پیجر را در دستور کار خود قرار داده تا از فناوری‌های پیشرفته نظارتی اسرائیل فرار کند. دستگاه‌های پیجر از طریق دریافت سیگنال از یک فرستنده کار می‌کنند. وقتی کسی پیامی به یک پیجر ارسال می‌کند، آن پیام به یک سیگنال رادیویی تبدیل می‌شود که توسط پیجر دریافت می‌شود. پس از دریافت پیام، پیجر صدای هشدار یا لرزش ایجاد می‌کند تا صاحب دستگاه را از دریافت پیام مطلع کند. کاربر سپس می‌تواند با شماره‌ای که در صفحه پیجر نمایش داده می‌شود، تماس بگیرد یا با فرستنده پیام ارتباط برقرار کند.

آیا بازگشت به فناوری‌های قدیمی امن‌تر است؟

با افزایش حملات سایبری برخی افراد فناوری‌های قدیمی نظیر پیجر و تلفن‌های غیرهوشمند را به عنوان جایگزینی امن‌تر نسبت به دستگاه‌های هوشمند متصل به اینترنت می‌دانند زیرا دستگاه‌های هوشمند هدف‌های آسانی برای نفوذ سایبری‌اند. فناوری‌های قدیمی به دلیل سادگی‌شان و دوری از پیچیدگی‌های دیجیتال به ظاهر کمتر در معرض حملات سایبری قرار دارند. به عنوان مثال همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد دستگاه‌های پیجر از شبکه‌های رادیویی استفاده می‌کنند که به اینترنت وابسته نیستند و این باعث می‌شود احتمال حملات پیچیده سایبری، نظیر آنچه بر دستگاه‌های هوشمند و تبلت‌ها وارد می‌شود، کاهش یابد. اما حادثه انفجار دستگاه‌های ارتباطی در لبنان، حتی با وجود سناریوهای مختلف برای وقوع آن (چه حمله‌ای با نرم‌افزارهای مخرب یا کارگذاری مواد منفجره و نه هک شدن، همان‌طور که ادوارد اسنودن، مأمور سابق اطلاعاتی آمریکا اشاره کرده است)، این فرضیه را که فناوری‌های ابتدایی امن‌ترند، نقض می‌کند. این حادثه نشان می‌دهد که حتی دستگاه‌های قدیمی نیز در معرض نفوذ قرار دارند. بسیاری از سیستم‌های پیجر به‌ویژه مدل‌های قدیمی‌تر به فرکانس‌های رادیویی غیرمستقیم وابسته‌اند که آنها را در معرض رهگیری سیگنال‌ها توسط مهاجمان قرار می‌دهد. هر مهاجمی می‌تواند با استفاده از یک دستگاه گیرنده ساده یا یک رادیو تعریف‌شده نرم‌افزاری (SDR)، پیام‌های ارسال‌شده توسط دستگاه‌های پیجر را رهگیری کند، آنها را بخواند و حتی دوباره ارسال کند و این می‌تواند خسارات جدی ایجاد کند.

چگونه می‌توان دستگاه‌های پیجر را هک کرد؟

اگرچه دستگاه‌های پیجر از فناوری‌های ساده‌ای بهره می‌برند اما این بدان معنا نیست که در برابر هک ایمنند. این دستگاه‌ها به طور عمده به فرکانس‌های رادیویی غیرمستقیم برای ارسال پیام‌ها وابسته‌اند. به این معنا که هر مهاجمی که ابزارهای لازم را در اختیار داشته باشد، می‌تواند این پیام‌ها را به راحتی رهگیری کند. این مساله احتمال نفوذ به این دستگاه‌ها را افزایش می‌دهد. مهاجمان می‌توانند با استفاده از فناوری‌های ساده نظیر دریافت سیگنال‌های رادیویی یا استفاده از رادیوهای تعریف‌شده نرم‌افزاری، پیام‌ها را رهگیری و رمزگشایی کنند. علاوه بر این، مهاجمان می‌توانند پیام‌های جعلی را به سیستم پیجر ارسال کرده یا با ارسال حجم زیادی از داده‌های بی‌فایده، سیستم را دچار اختلال کنند. این موضوع می‌تواند منجر به فشار روی سیستم و حتی انفجار دستگاه‌ها شود، همان‌طور که در حادثه اخیر لبنان رخ داد. در این حادثه، گفته می‌شود که مهاجمان توانسته‌اند داده‌های تکراری را به شبکه وارد کنند که باعث بارگذاری بیش از حد باتری‌ها و در نهایت انفجار آنها شده است.

آیا دستگاه‌های پیجر از شبکه‌های ارتباط عمومی استفاده می‌کنند؟

به طور کلی دستگاه‌های پیجر به شبکه‌های ارتباطی خصوصی وابسته‌اند و نه شبکه‌های عمومی. این شبکه‌ها از فرکانس‌های رادیویی اختصاصی استفاده می‌کنند و به طور مستقل از شبکه‌های سلولی سنتی یا اینترنت عمل می‌کنند. اما این به معنای عدم وجود خطر برای این دستگاه‌ها نیست، همان‌طور که حادثه اخیر نشان داد. مهاجمان می‌توانند از فناوری‌های ساده برای رهگیری پیام‌ها از طریق این شبکه‌ها، ارسال مجدد سیگنال‌ها یا پر کردن شبکه با سیگنال‌های تکراری استفاده کنند. آنچه در لبنان رخ داد، یادآور حملات سایبری پیشین نظیر حادثه «استاکس‌نت» است که تاسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار داد. در آن حادثه، دستگاه‌های سانتریفیوژ در تاسیسات نطنز از طریق حمله‌ای سایبری که به طور مشترک توسط اسرائیل و ایالات متحده انجام شد، تخریب شدند. این نوع حملات نشان می‌دهد جنگ سایبری چگونه می‌تواند در مدت زمان کوتاهی خسارات عظیمی به بار آورد. با اینکه فناوری‌های قدیمی مانند پیجر به عنوان فناوری‌هایی که کمتر در معرض حملات سایبری‌اند، شناخته می‌شدند اما حادثه اخیر در لبنان نشان داد این دستگاه‌ها نیز ایمن نیستند. برعکس این حادثه ضعف‌های جدی این فناوری‌های ساده را آشکار کرد. با پیشرفت مداوم جنگ سایبری به نظر می‌رسد امنیت به طور عمده به توسعه فناوری‌های جدید با سطوح بالای رمزنگاری وابسته است و نه بازگشت به ابزارهای قدیمی که ضعف‌های خود را نشان داده‌اند.

نقص در دستگاه‌ها یا نفوذ امنیتی؟

شایان ذکر است این حادثه ممکن است نتیجه دستکاری در محموله قبل از تحویل به حزب‌الله باشد که سناریویی جالب برای تحلیل ابعاد این نفوذ امنیتی است. اگر دستکاری در هنگام وجود دستگاه‌ها نزد شرکت تامین‌کننده صورت گرفته باشد موضوع تنها نقص در دستگاه‌ها نیست بلکه یک نفوذ امنیتی به زیرساخت‌های شرکت تامین‌کننده رخ داده است. این سناریو نشان می‌دهد حمله سایبری ممکن است تنها عملیاتی برای هدف قرار دادن اعضای خاصی از حزب‌الله پس از تحویل دستگاه‌ها نبوده و ممکن است در مراحل بسیار اولیه و قبل از رسیدن دستگاه‌ها به کاربران نهایی رخ داده باشد. این احتمال پرسش‌های عمیق‌تری درمورد توانایی شرکت‌های تامین‌کننده فناوری‌های قدیمی برای تامین امنیت محصولات‌شان ایجاد می‌کند. ممکن است این شرکت‌ها در مراحل تولید یا حمل‌ونقل در معرض نفوذ قرار بگیرند که باعث می‌شود هر دستگاهی که فروخته یا تحویل داده می‌شود، قبل از رسیدن به مشتری نهایی دستکاری شده باشد. هرچند این رویداد هنوز در حال تحقیق و تحلیل است، اما این سناریو به طور خاص نشان می‌دهد جنگ سایبری چقدر می‌تواند پیچیده باشد. حمله به حزب‌الله ممکن است مستقیم نبوده یا از طریق نفوذ به دستگاه‌ها پس از استفاده آنها صورت نگرفته باشد، بلکه ممکن است با نفوذ به زیرساخت‌های شرکت تولیدکننده یا حتی پیش از تحویل دستگاه‌ها آغاز شده باشد. این فرضیه تاکید می‌کند تامین امنیت زنجیره تامین شرکت‌ها امری بسیار حیاتی است و نشان می‌دهد جنگ سایبری ممکن است از جاهایی کاملا غیرمنتظره آغاز شود.